

Inspraakreactie op Internetconsultatie Stikstofgebruiksnormen en aandachtsgebieden stikstof

De inspraakreactie wil ik allereerst beginnen door een opmerking te maken over de zeer korte reactietermijn die ook nog eens start in de herfstvakantie. Adequaats reageren op deze regeling die dusdanig ingrijpende consequenties voor ons heeft op bedrijfsniveau is haast onmogelijk in zo'n korte termijn, zonder dat dit ingrijpende gevolgen had op ons dagelijks gezinsleven.

In het document conceptwijziging Urm ivm aanpassing stikstofgebruiksnormen – internetconsultatie-, staat het volgende:

“Het doel van dit actualisatieadvies is om met verschillende scenario's inzichtelijk te maken welke stikstofgebruiksnorm voor gewassen in de betreffende grondsoortregio's nodig is om aan de doelstelling van 50 mg/l nitraat in het uitspoelend grondwater, conform de Nitraatrichtlijn, te voldoen.”

“Met deze wijzigingsregeling wordt de aanpak als opgenomen in het 8^e actieprogramma geïmplementeerd. De stikstofgebruiksnormen in de grondsoorten zand en löss worden gewijzigd met betrekking tot de grondkwaliteit. Voor oppervlaktewater worden op basis van de meest recente waterkwaliteitsdata en de geactualiseerde bronnenanalyse aandachtsgebieden stikstof aangewezen waar een verlaging van de stikstofgebruiksnormen komt te gelden.”

Uit deze citaten blijkt dat eerst de gebruiksnormen worden verlaagd om aan de doelstelling te voldoen van 50 mg/l nitraat in uitspoelend grondwater. Voor sommige gebieden en gewassen betekent dit een korting van wel 20% op de huidige gebruiksnormen. Op moment dat het oppervlaktewater van het KRW-lichaam in het gebied vervolgens niet voldoet aan de gestelde norm van het oppervlaktewater, volgt er nog een extra korting in het KRW-toestroomgebied, welke worden aangeduid als aandachtsgebieden categorie-1 en categorie-2 gebieden. De korting in een categorie-2 gebied loopt bij sommige gewassen op tot wel 25% van de nieuw voorgestelde gebruiksnormen. De totale gestapelde korting kan hierbij dus oplopen tot wel 35% (!) van de gebruiksnorm in 2025.

Hierboven op komt nog eens de aanpassing van de aanmerking van het gewas suikerbieten als uitspoelingsgevoelig. Dit betekent dat er nog een extra korting op de gebruiksnorm volgt, naast de reeds hierboven vermelde kortingen, indien de oogst plaatsvindt na september van het kalenderjaar. De standaardregel is namelijk dat op elk perceel bouwgrond op zand- en lössgrond een vanggewas moet worden geteeld. Dit vanggewas moet uiterlijk 1 oktober ingezaaid worden. Als een vanggewas na 1 oktober wordt ingezaaid zal een korting op de stikstofgebruiksnorm voor het opvolgende kalenderjaar gelden. De korting wordt hoger, elke twee weken dat later dan 1 oktober wordt ingezaaid. De korting bedraagt maximaal 20 kg stikstof per ha. Bovenstaande is niet aan de orde wanneer het gewas geschaard wordt onder de term “winterteelt”. Zie ook het volgende screenshot.

Tabel 2F

Vanggewassen en winter teelten op zand- en lössgrond

Waarvoor gebruiken

Op bouwland op zand- en lössgrond teelt u een vanggewas na de hoofddeelt, of na een volgende teelt. Of u teelt een winter teelt. Dat is soms de hoofddeelt, maar het kan ook een gewas na de hoofddeelt zijn.

Teelt u geen vanggewas of winter teelt? Dan krijgt u het volgende jaar een korting op uw stikstofgebruiksnorm. Deze regels gelden voor alle gewassen op bouwlandpercelen op zand- en lössgronden. Behalve voor mais, daar gelden andere regels voor het telen van een vanggewas.

Hoe gebruiken

In dit document staan 2 aparte tabellen. Eén met vanggewassen en één met winter teelten. Kiest u voor een vanggewas, dan kiest u een gewas uit de Tabel vanggewassen. Gaat u voor een winter teelt, dan kijkt u in de Tabel winter teelten.

Doel

De gewassen in deze tabellen nemen in het najaar in verhouding nog veel stikstof op. Daarmee zorgen ze ervoor dat er zo min mogelijk stikstof uitspoelt en in het water terecht komt. Daarom zijn ze aangewezen als vanggewas en/of winter teelt.

Wat is een vanggewas

U zaait het vanggewas uiterlijk op 1 oktober in. Vanaf dat moment kan het gewas zich nog goed ontwikkelen en genoeg stikstof opnemen.

Zaait u het vanggewas later in? Dan krijgt u het volgende jaar een korting op uw stikstofgebruiksnorm. U kunt er ook voor kiezen om geen vanggewas in te zaaien. Ook dan krijgt u het volgende jaar een korting op uw stikstofgebruiksnorm. U geeft de inzaaidatum aan ons door.

Een vanggewas moet tot 1 februari blijven staan. Daarna mag u het vernietigen. Dit geldt niet voor de winter teelt. Veel winter teelten moeten namelijk op een bepaald moment geoogst worden. Dit moment verschilt per gewas.

Wat is een winter teelt

Een winter teelt kan zijn:

- Een teelt die in het najaar wordt ingezaaid. Soms is de oogst in de zomer van het volgende jaar. Het is dan de hoofddeelt voor dat jaar.
- Een meerjarige teelt.
- Een teelt die laat in het jaar geoogst wordt. Bijvoorbeeld suikerbieten, die vanaf 1 november geoogst worden.

Gewassen die vanggewas én winter teelt zijn

Sommige gewassen staan op beide lijsten. U kunt ze als vanggewas en als winter teelt gebruiken. Dit geldt vooral voor wintergranen en grassen. We zien deze teelten alleen als winter teelt wanneer ze in het opvolgende jaar de hoofddeelt zijn. Dat is het geval wanneer het gewas op 15 mei op het perceel staat. En het bedoeld is voor verkoop of als diervoer.

Is het gewas niet de hoofddeelt voor volgend jaar? Dan is het een vanggewas en gelden de regels voor deze gewassen.

De periode van de oogst van suikerbieten start eind september tot begin januari van het volgende jaar, al naar gelang de weersomstandigheden. Om vanaf 1 januari 2026 nog een extra stikstofkorting te voorkomen, zal gezien de voorgestelde regels in september geoogst moeten worden. Dit staat haaks op het verlagen van het stikstofbodemoverschot waarbij het van belang is om de huidige gewasopbrengst stabiel te houden. Het effect van het stikstofbodemoverschot komt later in deze inspraakreactie nog verder aan bod.

Welke hoeveelheid aan stikstofgebruiksnorm blijft er eigenlijk over om een goed gewas te kunnen/mogen telen na al deze genoemde voorgestelde kortingen? Vervolgens blijkt ook nog eens uit praktijkonderzoeken dat suikerbieten juist niet-uitspoelingsgevoelig zijn. Metingen uit de praktijk wijzen aan dat na de teelt van suikerbieten nauwelijks stikstof in de bodem achterblijft.

Het nemen van bovenstaande aanpassingen dienen, zoals men aangeeft, om nutriëntenuitspoeling te voorkomen. Maar welke regel ligt ten grondslag liggen aan de verlaging van de nutriëntenuitspoeling? Dus welke maatregel is effectief? En wanneer blijkt dat de nutriëntenuitspoeling niet verminderd, wat zullen dan de consequenties zijn?

Want is het effect al onderzocht en bekend van de maatregelen die eind 2022 zijn ingevoerd, waaronder:

- * beperking van de periodes van mesttoediening
- * omstandigheden bij toediening
- * regels omtrent het scheuren van grasland voor graslandvernieuwing of omzetten naar een andere teelt, waaronder stikstofkorting
- * invoering tot het toepassen van een mestvrije zone langs alle waterlopen (bufferstrook)
- * verlaging van hoeveelheid dierlijke mest die mag worden toegediend per perceel
- * de aanwijzing van NV-gebieden met een verlaging van de bemesting met 20%

Want, wanneer en/of wie heeft welke maatregel onderzocht en heeft onderzocht welk effect deze invoering per individuele maatregel en gezamenlijke maatregelen heeft (gehad)? En hoe is het effect bepaald per maatregel, daar de regels bijna gelijktijdig zijn ingevoerd? Is het überhaupt acceptabel om alweer nieuwe aanscherpingen in te voeren, terwijl het effect van de voorgaande maatregelen nog niet eens bekend is?

Voor het verlagen van de nitraatuitspoeling naar het grondwater wordt gericht gestuurd op een lager stikstofbodemoverschot. Het verschil tussen de aangevoerde stikstof via meststoffen (en depositie en fixatie) en afgevoerde stikstof via gewasopname en ammoniakverliezen wordt het stikstofbodemoverschot genoemd. Het stikstofbodemoverschot wordt beïnvloed door stikstofopname via het gewas en is gebaseerd op de **huidige** gewasopbrengsten.

Het effect van de daling van het bodemoverschot met één kg stikstof per hectare op grondwater is, behoudens het Zuiden van Nederland, maximaal 0,30 tot 0,40 kg stikstof per hectare aan nitraatgehalte grondwater.¹

Het effect van de daling van het bodemoverschot met één kg stikstof per hectare op oppervlakte is, behoudens het Zuiden van Nederland, maximaal 0,1 kg stikstof per hectare aan N belasting op oppervlaktewater.¹

¹Stowa, De invloed van de aangescherpte mestwetgeving op de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater

Hieruit blijkt dat zowel voor het behalen van een effect op stikstofdaling van het grondwater als stikstofdaling aan N belasting op oppervlakte, een grote daling nodig is van het stikstofbodemoverschot ($\neq$ gebruiksnormen).

Verlaging van de totale N-aanvoer zal echter voor de akkerbouw een verschuiving in teeltplan, opbrengstderving en een verandering in gewaskwaliteit betekenen. Voor aardappelen en suikerbieten op zand betekent een reductie van 20% aan gebruiksnorm een daling in opbrengst van minimaal 5%. Dit kan netto zelfs betekenen dat een verlaging van de N-gift geen effect heeft op de nitraatuitspoeling omdat het bodemoverschot, ondanks de verlaging van de gebruiksnorm, gelijk blijft.¹

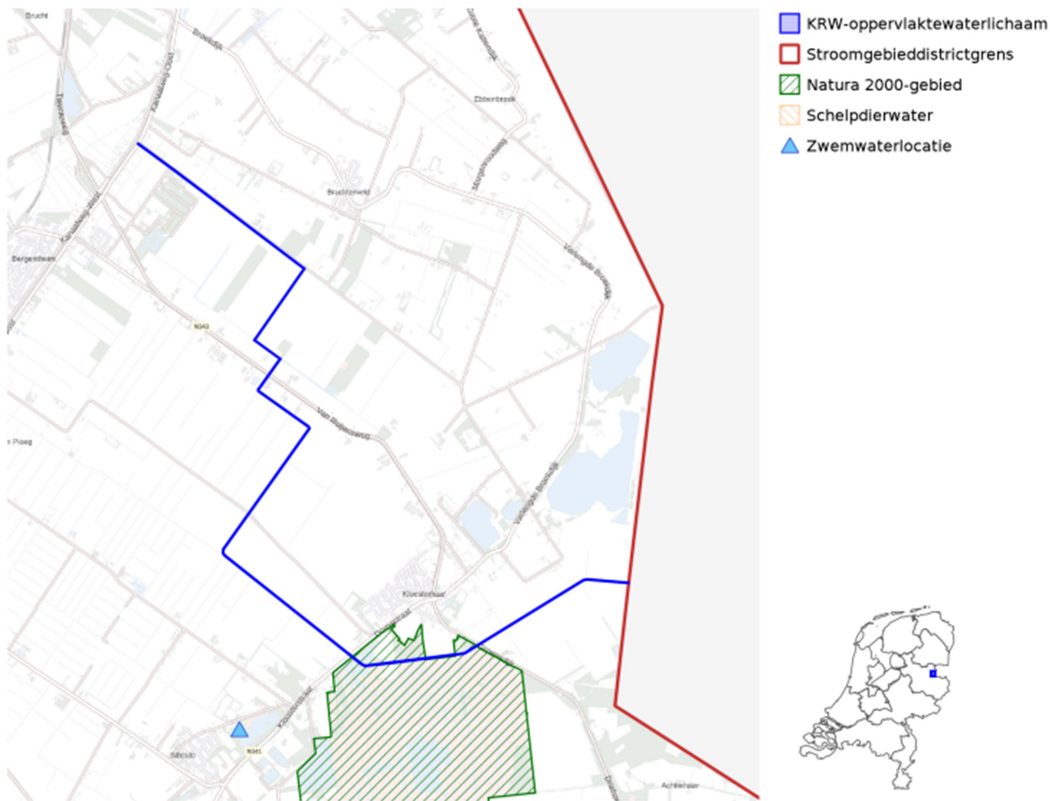
Is het extra verlagen van de gebruiksnormen én de extra verlaging van de gebruiksnormen in de gebieden die aangewezen zijn als categorie-1 en categorie-2 dan juist niet tegenstrijdig om het gewenste doel te bereiken in het oppervlaktewater? Zullen deze voorgestelde regels juiste een averechtse uitwerking hebben voor het behalen van het doel dat gesteld is? Daling van gewasproductie door het verlagen van de gebruiksnormen gaat namelijk gepaard met een lagere stikstofopname en wat weer een hoger bodemoverschot voor stikstof tot gevolg heeft.

Naast bovenstaande tegenstrijdigheid willen wij ook graag aandacht vragen voor het aangewezen categorie-2 gebied waarin wij boeren. Het aanwijzen van dit gebied als aandachtsgebied categorie-2 heeft aanzienlijke gevolgen voor de gewasopbrengst en heeft daardoor automatisch ook aanzienlijke financiële gevolgen voor ons bedrijf en de rest van de bedrijven die grond hebben liggen in dit gebied.

Het genoemde aangewezen categorie-2 aandachtsgebied betreft het KRW-oppervlaktelichaam de Dooze. Dit water heeft zijn oorsprong in Duitsland en komt in Nederland binnen in een landbouwgebied. Ongeveer anderhalve kilometer na binnenkomst in Nederland passeert de Dooze een N-2000 gebied. Na het verlaten van het N-2000 gebied loopt het waterlichaam ongeveer acht kilometer door landbouwgebied, om uiteindelijk uit te monden in het Kanaal Almelo-De Haandrik, dat gebruikt wordt voor scheepvaart. Voor de beeldvorming hebben we een kaartje van het betreffende gebied toegevoegd:

Naam: Dooze
Beheerder: Waterschap Vechtstromen
Stroomgebied: Rijn (Rijn-Oost)
Onttrekking drinkwater: Nee
Oppervlakte (km2): 0.10159

Code: NL44_DOOZE15
Categorie: Meer
Watertype: M1a
Status: Kunstmatig
Lengte (km):

In het document conceptwijziging Urm ivm aanpassing stikstofgebruiksnormen – internetconsultatie- wordt aangegeven dat de beoordeling van de aanwijzing voor beoordeling van de aandachtsgebieden stikstof is gedaan op basis van een langere periode, te weten 2019-2024. Ook wordt in dit document aangegeven dat oppervlaktewater met de aanwijzing van klasse matig, behoort in categorie-1. Daarnaast wordt aangegeven dat voor het aanwijzen van de gebieden voor categorie- 1 en voor categorie-2 gebruik is gemaakt van de KRW-oordelen die worden aangeleverd door de waterbeheerders aan het Informatiehuis Water en zijn gepubliceerd op het Waterkwaliteitsportaal, te vinden op de internetsite <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl>.

In de volgende pagina's volgen de jaren 2019 tm 2024 met de uitslagen van het betreffende oppervlaktewater lichaam gehaald van de bovengenoemde internetsite. Het gaat hierbij om uitslag van de één na laatste regel van de tabel, namelijk de regel Stikstof totaal (mg N/l).

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen	Toestandsbeoordelingen	Belastingen en impacts	Maatregelen	Uitzonderingsbepalingen
---------------	-------------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

Waterlichamen	Toestandsbeoordelingen	Belastingen en impacts	Maatregelen	Uitzonderingsbepalingen
---------------	-------------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

Waterlichamen	Toestandsbeoordelingen	Belastingen en impacts	Maatregelen	Uitzonderingsbepalingen
---------------	-------------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

Waterlichamen	Toestandsbeoordelingen	Belastingen en impacts	Maatregelen	Uitzonderingsbepalingen
---------------	-------------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

Waterlichamen	Toestandsbeoordelingen	Belastingen en impacts	Maatregelen	Uitzonderingsbepalingen
---------------	-------------------------------	------------------------	-------------	-------------------------

Selectiemogelijkheden ^

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
-------------------	-----------------------	----------------	---------------	--------

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
-------------------	-----------------------	----------------	---------------	--------

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
-------------------	-----------------------	----------------	---------------	--------

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
-------------------	-----------------------	----------------	---------------	--------

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
-------------------	-----------------------	----------------	---------------	--------

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
Oppervlaktewater	Jaar	2024	Waterlichaam	Dooze

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
Oppervlaktewater	Jaar	2024	Waterlichaam	Dooze

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
Oppervlaktewater	Jaar	2024	Waterlichaam	Dooze

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
Oppervlaktewater	Jaar	2024	Waterlichaam	Dooze

Type waterlichaam	Weergave op basis van	Rapportagejaar	Gebiedsniveau	Gebied
Oppervlaktewater	Jaar	2024	Waterlichaam	Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2024

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2024

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2024

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2024

Weergave
Visualisatie Tabel

Export

	Zeer goed	Goed	Matig	Onvoldoende	Slecht	Voldoet	Voldoet niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 1/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2024

Normoverschrijdende stoffen in 2024

2023:

wpk.rws.nl/dataviewer/toestandsbeoordelingen

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen **Toestandsbeoordelingen** Belastingen en impacts Maatregelen Uitzonderingsbepalingen

Selectiemogelijkheden

Type waterlichaam: Oppervlaktewater Weergave op basis van: Jaar Rapportagejaar: 2023 Gebiedsniveau: Waterlichaam Gebied: Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2023

Weergave
Visualisatie Tabel

Export

	Zeet goed	Goed	Matig	Onvoldoende	Slecht	Voldoet	Voldoet niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 t/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2023

Export

2022:

Wkp.rws.nl/dataviewer/toestandsbeoordelingen

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen **Toestandsbeoordelingen** Belastingen en impacts Maatregelen Uitzonderingsbepalingen

Selectiemogelijkheden

Type waterlichaam: Oppervlaktewater Weergave op basis van: Jaar Rapportagejaar: 2022 Gebiedsniveau: Waterlichaam Gebied: Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2022

Weergave: Visualisatie Tabel

Export

	Zeet goed	Goed	Matig	Ontoereikend	Slecht	Voldoet	Voldoet niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 t/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2022

2021:

Wkp.rws.nl/dataviewer/toestandsbeoordelingen

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen Toestandsbeoordelingen Belastingen en impacts Maatregelen Uitzonderingsbepalingen

Selectiemogelijkheden

Type waterlichaam Weergave op basis van Rapportagejaar Gebiedsniveau Gebied

Oppervlaktewater Jaar 2021 Waterlichaam Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2021

Weergave

Visualisatie Tabel

Export

	Zeet goed	Goed	Matig	Onvoldoende	Slecht	Voldoet	Voldoet niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 t/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2021

2020:

Wkp.rws.nl/dataviewer/toestandsbeoordelingen

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen **Toestandsbeoordelingen** Belastingen en impacts Maatregelen Uitzonderingsbepalingen

Selectiemogelijkheden

Type waterlichaam: Oppervlaktewater Weergave op basis van: Jaar Rapportagejaar: 2020 Gebiedsniveau: Waterlichaam Gebied: Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2020

Weergave: Visualisatie Tabel

Export

	Zeer goed	Goed	Matig	Onvoldoende	Slecht	Voldoet	Voldoet niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 t/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2020

2019:

Waterkwaliteitsportaal - KRW Dataviewer

Waterlichamen **Toestandsbeoordelingen** Belastingen en impacts Maatregelen Uitzonderingsbepalingen

Selectiemogelijkheden

Type waterlichaam: Oppervlaktewater Weergave op basis van: Jaar Rapportagejaar: 2019 Gebiedsniveau: Waterlichaam Gebied: Dooze

Toestandsbeoordeling oppervlaktewater per kwaliteitselement in 2019

Weergave: Visualisatie ☒ Tabel ☐ Export

	Zeer goed	Goed	Matig	Onvoldoende	Slecht	Voldoende	Voldoende niet	Niet toetsbaar	Niet van toepassing	Niet beoordeeld	Totaal
Chemie totaal	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - niet-ubiquitair	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1
↳ Prioritaire stoffen - nieuw vanaf 2013 - nr. 34 t/m 45	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	1	0	0	0	0	1
Ecologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Biologie totaal	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Macrofauna (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Overige waterflora (EKR)	0	0	1	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Vis (EKR)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fytoplankton (EKR)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Fysische chemie	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Chloride (mg Cl/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Temperatuur (Celsius)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurgraad (-)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Zuurstofverzadigingsgraad (%)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Doorzicht (m)	0	0	0	0	0	NVT	NVT	NVT	1	0	1
↳ Nutriënten	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Fosfor totaal (mg P/l)	0	1	0	0	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Stikstof totaal (mg N/l)	0	0	0	1	0	NVT	NVT	NVT	0	0	1
↳ Specifieke verontreinigende stoffen	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	0	1	0	0	0	1

Normoverschrijdende stoffen in 2019

Uit deze screenshots blijkt dat het oppervlaktewaterlichaam de Dooze alleen in het jaar 2019 de beoordeling ontoereikend heeft ontvangen voor stikstof totaal (mg N/l) en in de jaren 2020 t/m 2024 de beoordeling matig voor stikstof totaal (mg N/l). Wanneer het toetsingskader aanwijzing aandachtsgebieden stikstof wordt losgelaten op deze beoordeling, kan alleen de conclusie worden getrokken dat het gebied niet aangewezen had mogen worden als categorie-2 gebied.

Daarnaast wordt in het al eerder genoemde document op blz 28 van 35 aangegeven dat: *“Belasting vanuit het buitenland en de inlaat in regionale wateren vanuit Rijkswateren worden buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de totale belasting van het oppervlaktewater.”*

Het oppervlaktewaterlichaam de Dooze heeft z'n oorsprong in Duitsland.

In het document staat echter niet beschreven hoe deze belasting vanuit het buitenland buiten beschouwing wordt gelaten bij het bepalen van de totale belasting van het oppervlaktewater. Wordt dit door middel van een correctie op de beoordeling gecorrigeerd? Of wordt het buitenland buiten beschouwing gelaten door buiten beschouwing te laten dat het water afkomstig is uit het buitenland? Dit laatste doet geen recht aan het landbouwgebied in

Nederland dat hierop eventueel wordt afgerekend en dus ook niet aan ons gebied. Ook doet dit laatste geen recht aan de zinsnede dat opgenomen is in het document waarbij de indruk wordt gewekt dat er wel degelijk rekening wordt gehouden met de belasting vanuit buitenland waarop Nederlandse gebieden dan ook (terecht) niet op kunnen worden afgerekend.

Vervolgens stroomt het waterlichaam nog eerst door een N-2000 gebied. Dit gebied is een uitgestrekt veenlandschap. Veenbodems zijn van nature rijk aan stikstof en fosfor. De stikstof en fosfor zitten opgeslagen in het organisch materiaal en zijn gebonden aan het bodemcomplex. Veenoxidatie als gevolg van ontwatering leidt ertoe dat de in het veen opgeslagen stikstof en fosfor uit verbindingen oplossen, waarna een deel van de stikstof en fosfor via uitloging in het oppervlaktewater terecht komt. In hoeverre heeft dit N-2000 gebied effect op de kwaliteit van het oppervlaktewater betreffende de toestandsbeoordeling stikstof, waarbij het landbouwgebied dat als aandachtsgebied categorie-2 is aangewezen benedenstroomsgebied ligt van dit Natura -2000 gebied?

Naast de in deze inspraak genoemde tegenstrijdigheden in de wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet missen we ook het haalbaar en betaalbaarheid principe. Uiteindelijk leidt het verlagen van de gebruiksnormen tot minder weerbare gewassen die gevoelig(er) worden voor ziekten en plagen. Het optimaal verzorgen van het gewas lijkt steeds meer bijzaak te worden, ook gezien het verdwijnen van steeds meer gewasbeschermingsmiddelen. Terwijl vanuit het duurzaamheidsaspect juist moet worden gestreefd naar weerbare gewassen en gezonde voedzame bodems.

Een minimale gelijkblijvende gewasopbrengst is, naast het verlagen van het stikstofbodemoverschot om uitspoeling te voorkomen nodig, maar is ook noodzakelijk voor het economisch rendement van de agrariër. De agrariër wordt steeds meer geconfronteerd met complexe regelgeving, matige onderbouwing van voorgestelde maatregelen, hogere kosten, verschuiving van bovenwettelijke maatregelen tegen beloning naar verplichtingen waarvoor geen beloning aanwezig is.

Voor bedenken, beheer en uitvoering van alle plannen om de gestelde doelen hopelijk te bereiken, wordt iedereen voor de gedane arbeid (uit)betaald en vergoed, behalve de agrariër. Deze kan de extra kosten en het missen van gewasopbrengst voor eigen rekening nemen. Dit is in strijd met eerlijkheid en billijkheid. Graag vragen wij hier oog voor.

Om de gevolgen van deze wijzigingen zoveel mogelijk te beperken verzoeken wij dan ook de aanwijzing van het oppervlaktewaterlichaam de Dooze in ieder geval te wijzigen van categorie-2 naar in categorie-1 aandachtsgebied, zoals ook gerechtvaardigd is gezien de uitkomst van de betreffende jaren.

Tevens verzoeken wij bij deze ook om het gewas suikerbieten per 1 januari 2026 te laten in de classificatie van niet-uitspoelingsgevoelige gewassen, zoals ook gerechtvaardigd is ten aanzien van de uitkomst van de gedane praktijkmetingen.

Daarnaast het verzoek om de huidige gewasopbrengsten in stand te laten houden, om het gezamenlijk gestelde doel ook te kunnen bereiken met elkaar.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,